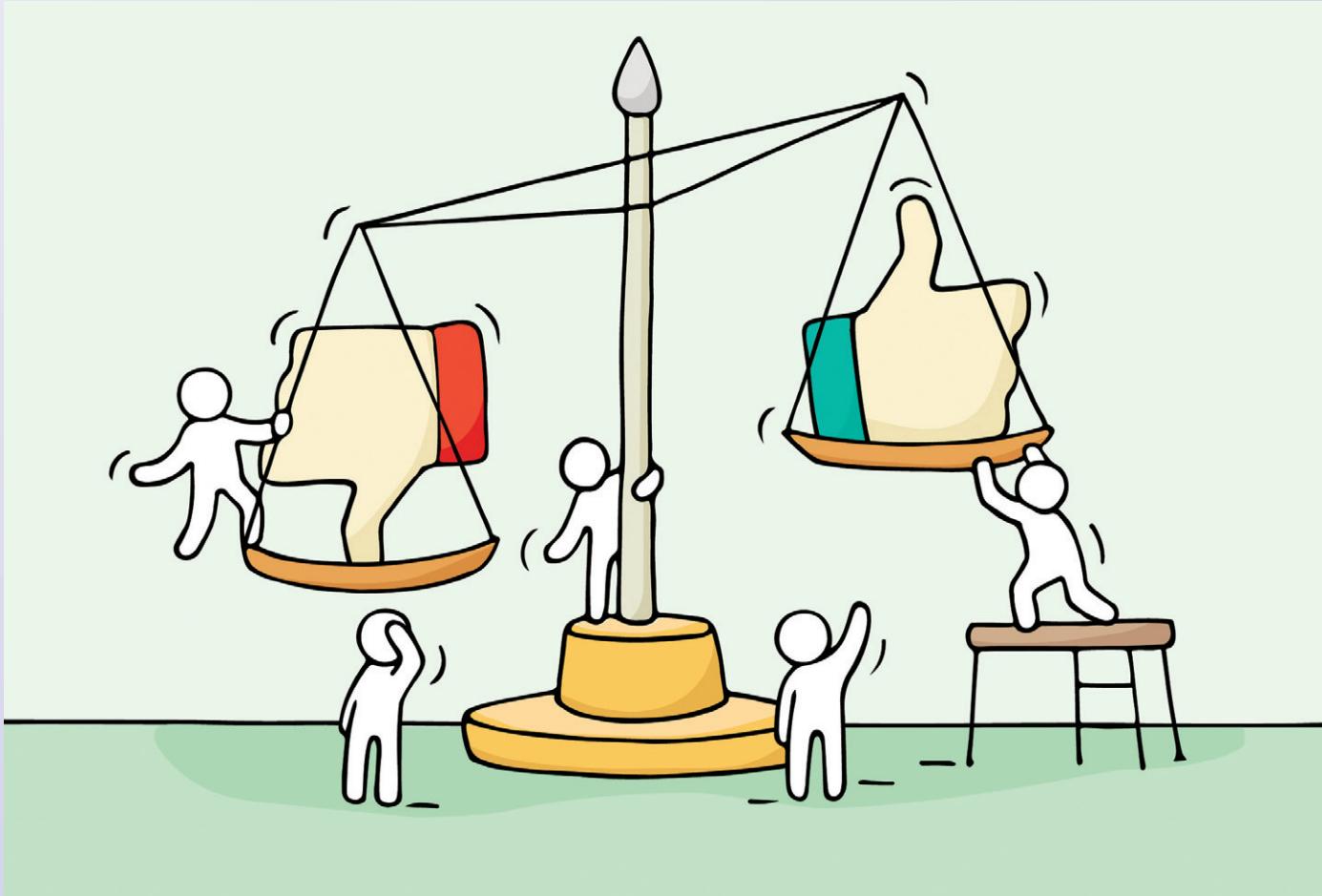

ZA NARUČITELJE I PONUDITELJE

Presude Visokog upravnog suda RH:

- kategorizirane u cjeline koje prate faze postupka javne nabave
 - objedinjene na jednom mjestu na pregledan i jasan način

**POSTUPCI JAVNE NABAVE KROZ PRESUDE
VISOKOG UPRAVNOG SUDA RH 2017. – 2021.
I. DIO**

POSTANITE PRETPLATNIK BILTENA JAVNE NABAVE U RH U 2021!

► **GODIŠNJA PRETPLATA** u 2021, internet izdanje po cijeni 1.160,00 kuna plus PDV, uključuje:

- 4 tromjesečna internet izdanja (br. 21-24),
 - novosti putem e-newslettera,
 - savjete za preplatnike (telefonom), do 5 savjeta godišnje.
- TISKANO izdanje uz nadopлатu po cijeni od 258,00 kuna plus PDV (godišnje, dodatno uz internet izdanje).

► **POLUGODIŠNJA PRETPLATA** u 2021, internet izdanje po cijeni 680,00 kuna plus PDV, uključuje:

- 2 tromjesečna internet izdanja (br. 21 i 22 ili br. 23 i 24),
- novosti putem e-newslettera,
- savjete za preplatnike (telefonom), 1 savjet godišnje.

► TISKANO izdanje uz nadopлатu po cijeni od 172,00 kune plus PDV (polugodišnje, dodatno uz internet izdanje).

ISKORISTITE POPUSTE NA PREPLATU ZA 2021!

Više informacija dostupno je na
www.biltenjavnenabave.hr

RIJEĆ UREDNIKA

Bilten javne nabave u Republici Hrvatskoj, kao prva redovita stručna publikacija u RH namijenjena naručiteljima i ponuditeljima, ušao je u šestu godinu postojanja. Zahvaljujemo svim preplatnicima Biltena na povjerenju koje nam je dosad pruženo. U ovoj izazovnoj godini nastavljamo s objavom članaka kojima želimo olakšati rad svima u sustavu javne nabave.

Visoki upravni sud RH znatno je ubrzao donošenje presuda u zadnje dvije godine te je postao aktivna institucija koja svojim odlukama ima utjecaj na sve postupke javne nabave. Kao što svi certificirani stručnjaci javne nabave trebaju pratiti praksu DKOM-a, isto tako trebaju pratiti i pravnu praksu Visokog upravnog suda RH. Bez analize pravne prakse DKOM-a i Visokog upravnog suda RH, u slučaju da imate postupke javne nabave financirane iz EU fondova, skoro ih je nemoguće provesti bez finansijskih korekcija.

Pred Vama se nalazi dvadeset i prvi broj Biltena. Ovaj broj nosi naziv *Postupci javne nabave kroz presude Visokog upravnog suda RH - I Dio*, u kojem smo za Vas analizirali presude Visokog upravnog suda RH protiv odluka Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave (DKOM). Iz samog naslova možete zaključiti da Vas u lipnju 2021. godine čeka i dvadeset drugi broj Biltena s istom tematikom. Budući da utjecaj presuda Visokog upravnog suda RH na sustav javne nabave postaje sve značajniji, smatramo kako je to neophodno. Tijekom davanja savjeta preplatnicima Biltena uvidjeli smo da se dosta pitanja odnosi upravo na presude Visokog upravnog suda. Neke presude su naručiteljima i ponuditeljima olakšale rad, a druge otežale, ali svi ih moramo poznavati kako bismo mogli s uspjehom dovršiti postupke javne nabave.

Analiza presuda Visokog upravnog suda RH namijenjena je naručiteljima i ponuditeljima. Naručiteljima da znaju na koji način moraju pripremiti dokumentacije o nabavi te kako moraju provoditi pregled i ocjenu ponuda, a ponuditeljima da znaju na koji način mogu zaštiti vlastita prava u slučaju pogreški naručitelja. Prepostavljamo da je većini certificiranih stručnjaka u javnoj nabavi, pogotovo onima koji nisu pravnici, čitanje presuda Visokog pravnog suda RH dosta zamorno. Uredništvo Biltena ne samo da je objedinilo sve presude na jednom mjestu, već su presude kategorizirane u logičke cjeline koje prate faze postupka javne nabave uz informacije iz presuda koje Vam trebaju. Na ovaj način, radom stručnog tima koji stoji iza svakog broja Biltena javne nabave, ne samo da će ova pravna praksa postati lakše dostupna zainteresiranim osobama, već će vlasnici ovog broja Biltena uštedjeti dosta vremena koje bi inače trošili na pretraživanje sudske prakse.

Skrećemo pažnju kako smo obrazloženja presuda Visokog upravnog suda RH, u njihovom bitnom dijelu, ostavljali u cijelosti kako su navedena u presudama. Nismo ih gramatički uređivali niti mijenjali, jer smatramo kako presude moraju biti svima dostupne u izvornom obliku te da urednici i autori ne mogu mijenjati sadržaj obrazloženja presuda. Složili smo tekstove u jasnije strukturne cjeline i objavili dijelove presuda koje su bitne i u kojima se obrazlaže neki pravni problem, dok smo za druge dijelove presude dali samo tekstualnu uputu; pokraj nekih presuda naveli smo i isječke iz spornih rješenja DKOM-a, kako bi čitatelju bilo jasnije na što se točno presuda odnosi. Čitanjem ovog i sljedećeg broja Biltena javne nabave moći će i sami vidjeti kako se kvaliteta presuda Visokog upravnog suda kroz godine znatno unaprijedila.

Uredništvo Biltena uvijek se prilikom održivanja sadržaja Biltena vodilo interesima naručitelja i ponuditelja, s ciljem pružanja informacija koje omogućavaju daljnji

IMPRESUM

GLAVNI UREDNIK

Glorija Raguž Blažević

IZVRŠNI UREDNIK

Zoran Blažević

UREDNIŠTVO

Glorija Raguž Blažević, Zoran Blažević

SURADNICI/AUTORI

Glorija Raguž Blažević, Zoran Blažević, Sanda Božićević, Maja Belošić, Miljenko Cvitanović, Marija Cvrle, Nina Čavlina-Zrinščak, Nina Čulina, Martina Franković, Ivančica Franjković, Predrag Jovanović, Martina Juričić, Ivan Klešić, Ante Loboja, Maja Leskovar, Mihaela Matokanović Džimbeg, Aleksij Mužina, Mislav Polić, Siniša Radaković, Marijana Raguž Knežević, Estera Rakić, Andelko Rukelj, Daliborka Srećković, Valentina Turkalj, Mario Turković, Zoran Turuk, Saša Varinac, Tomaž Vesel, Zoran Vuić, Kristina Zovko, Ivan Žilić, Lidija Žunić.

DIZAJN:

Iva Denona Vusić

LEKTURA:

dr. sc. Boris Beck

TISAK:

Denona d.o.o, Zagreb

IZRADA WEB-SUSTAVA:

Perpetuum.hr

IZDAVAČ:

Temporis savjetovanje d.o.o,

Kutnjački put 2a, 10000 Zagreb

UPRAVA:

Zoran Blažević i Glorija Raguž Blažević

TEMELJNI KAPITAL:

20.000,00 kuna,
uplaćen u cijelosti

MBS: 080845415

OIB: 80885983918

IBAN: HR53 2340 0091 1106 1551 9,

Privredna banka Zagreb d.d, Zagreb

T: +385 (0)1 6431 871

T: +385 (0)1 6431 872

F: +385 (0)1 6431 870

E: info@temporis.hr

Bilten javne nabave u Republici Hrvatskoj,

ISSN 1849-9376 (Online)

ISSN 2459-5829 (Tisk)

razvoj sustava javne nabave. Nikada nismo bježali od problematičnih tema, niti od količine rada koji je potrebno uložiti u pripremu i tiskanje nekog broja, već smo obrađivali teme koje imaju utjecaj na svakodnevni rad naručitelja i ponuditelja. Ovaj i sljedeći broj Biltena daju pregled svih presuda Visokog upravnog suda RH objavljenih u periodu 2017-2021. godine koje imaju utjecaj na provođenje postupaka javne nabave, kako na strani naručitelja, tako i na strani ponuditelja. Analiza svih presuda Visokog upravnog suda RH neophodna je sustavu javne nabave RH kako bi se omogućio njegov daljnji razvoj. Smatramo da ova dva broja Biltena trebaju naći svoje mjesto na policama svih praktičara javne nabave, ali isto tako i rezizora te zaposlenika kontrolnih institucija kojima je u svakodnevnom radu potrebna cijekupna praksa Visokog upravnog suda RH na jednom mjestu.

Za kraj imamo jednu molbu za pojedine preplatnike, koji su ujedno i predavači na programima usavršavanja i izobrazbe u području javne nabave. Molimo Vas da poštujete autorska prava kada koristite sadržaj Biltena javne nabave te da navedete Bilten kao izvor informacija kada koristite objavljene tekstove. Skrećemo Vam pažnju da se čak i Državni uredi za reviziju država u regiji, u fusnotama svojih službenih revizorskih nalaza, pozivaju na Bilten javne nabave kao izvor informacija, stoga smatramo da biste i vi to trebali napraviti. Ne samo iz razloga što Vam to nalažu važeći zakonski propisi u RH, već i iz razloga što polaznici programa usavršavanja i izobrazbe u javnoj nabavi imaju pravo znati porijeklo informacija koje izlažete.

Za sve Vas preplatnike, koji bi htjeli čitati i stručne članke na neke druge teme, navodimo kako će niz stručnih članaka od ožujka do srpnja biti objavljeni na www.biltenjavnenabave.hr u rubrici Stručni članci te će članci biti javno dostupni svima, bez obzira na status preplate.

Kao i u vijek slobodno nam pišite na e-mail: bilten@temporis.hr o novim temama i problemima o kojima želite čitati u stručnim člancima.

Zagreb, ožujak 2021.

Uredništvo Biltena i suradnici

Pišite nam, ukoliko želite da za Vas dodatno razradimo pojedine dijelove sustava u stručnim člancima u nekim od sljedećih brojeva Biltena javne nabave.

Molimo da sve prijedloge i komentare uputite na bilten@temporis.hr kako bismo poboljšali kvalitetu usluge koju pružamo.

Sve informacije dostupne su na
www.biltenjavnenabave.hr

SADRŽAJ

1 DOKUMENTACIJA O NABAVI	11
1.1 To što tužitelj nije zadovoljan načinom na koji je naručitelj propisao pojedine uvjete u dokumentaciji o nabavi, ne znači da je ista protivna odredbama ZJN-a	11
1.2 Naručitelj u dokumentaciji o nabavi mora odrediti kriterije za odabir ponude na način koji omogućava odabrati najbolju ponudu sposobnog ponuditelja, a ne najspasobnijeg ponuditelja	12
1.3 Može li naručitelj u postupcima javne nabave koristiti cijenu kao kriterij za odabir ponude, ako je odredbom cijena određene robe ili naknada za određene usluge propisana zakonom ili drugim propisom	13
1.4 Može li naručitelj kroz kriterije za odabir ponude bodovati određene tehničke karakteristike i na koji način to može obrazložiti	14
1.5 Kako dokumentacijom o nabavi propisati rezervirano pravo sudjelovanja u postupcima javne nabave sukladno članku 51. ZJN-a te način dokazivanja ispunjavanja tog uvjeta	15
1.6 Je li ništetna odredba ugovora između poduzetnika i osoba javnog prava u kojoj je ugovoren rok ispunjenja novčane obveze duži od 30 dana	17
2 OPIS PREDMETA NABAVE, TEHNIČKE SPECIFIKACIJE I NAČINI DOKAZIVANJA	19
2.1 Što ako tužitelj ističe da naručitelj pogoduje jednom proizvođaču, odnosno da na tržištu nema drugih koji mogu samostalno ponuditi sve stavke propisane u toj grupi nabave	19
2.2 Postoji li u ZJN-u formulacija prema kojoj ispitni izvještaji od strane laboratorija imaju veću vrijednost od ispitnih izvještaja izrađenih od proizvođača jednakovrijednih proizvoda	20
2.3 Može li naručitelj zahtijevati da gospodarski subjekti podnesu izvješće o testiranju od tijela za ocjenu sukladnosti, koju izdaje ovlašteno tijelo, kao dokazno sredstvo sukladnosti sa zahtjevima ili kriterijima navedenim u tehničkim specifikacijama	23
2.4 Je li javni naručitelj obvezan prihvatići i druga prikladna dokazna sredstva poput tehničke dokumentacije proizvođača ako gospodarski subjekt nije imao pristup izvješću o testiranju ili potvrdi iz članka 213. stavka 1. ZJN-a ili ih nije mogao ishoditi u zadanom roku	24
2.5 Mora li ponuditelj pružiti dokaz da je tijelo za ocjenu sukladnosti akreditirano u skladu s Uredbom EZ 675/2008 EU i Vijeća	25
2.6 Može li naručitelj u dokumentaciji o nabavi i to u tehničkom dijelu dokumentacije koji proizlazi iz građevinskog projekta pored bitnih svojstava tražiti i dodatna svojstva	26
2.7 Može li se u dokumentaciji o nabavi propisati da postupci ispitivanja tonera i tinti na postojanost i trajnost zapisa moraju biti izrađeni primjenom norme HRN ISO 11798 ili međunarodne norme ISO 11798	27
2.8 Što ako ponuditelj ni u ponudi ni u postupku upotpunjavanja ne dostavi certifikate po normi ISO 11798 u odnosu na jednakovrijedne tonere	28
2.9 Što ako žalitelj u upravnom sporu ne dovede u sumnju činjenično stanje utvrđeno u žalbenom postupku (po pitanju traženih u odnosu na ponuđene dimenzije betonskih pragova)	29
2.10 Utječe li na zakonitost odabrane ponude činjenica da su ponuđene različite tehničke izvedbe za udovoljenje određenoj tehničkoj specifikaciji (karakteristici)	30
2.11 Može li izdavatelj izjave o sukladnosti za potrošni materijal povući navedenu izjavu tijekom žalbenog postupka	31
2.12 Što u slučaju oprečnih dokaza u odnosu na traženu karakteristiku proizvoda	32

- 2.13 Što ako naručitelj traži pojašnjenje tehničkih specifikacija sukladno uputi DKOM-a iz prethodnog rješenja te što ako žalitelj osporava specifikaciju koja nije tražena dokumentacijom o nabavi 33
- 2.14 Kada ponuditelj treba osporavati odredbe dokumentacije o nabavi, koje se odnose na tehničke specifikacije predmeta nabave, ako smatra da nisu u skladu s pozitivnim propisom ili Direktivom 35

3 OSNOVE ZA ISKLJUČENJE GOSPODARSKOG SUBJEKTA 39

- 3.1 Može li naručitelj isključiti gospodarskog subjekta iz postupka javne nabave temeljem članka 254. ZJN-a, ako dokumentacijom o nabavi nije propisao te osnove za isključenje 39
- 3.2 Koje su prepostavke za primjenu isključenja ponuditelja iz postupka javne nabave na temelju uočenih značajnih nedostataka tijekom provedbe bitnih zahtjeva iz prethodnog ugovora 40
- 3.3 Ponavljajući slučajevi nepravilnosti u izvršenju ugovora mogu naručitelju dati povod sumnji u pouzdanost ponuditelja, a koja može opravdati njegovo isključenje u budućem postupku javne nabave 42
- 3.4 Može li žalitelj osporiti svoje isključenje iz postupka temeljem članka 254. stavka 1. točke 7. ZJN-a, ako je s njime raskinut prethodni ugovor zbog kršenja roka izvođenja kao bitnog sastojka ugovora 44
- 3.5 Mora li gospodarski subjekt dostaviti dokaze o mjerama samokorigiranja u postupku javne nabave 45

4 UVJETI I DOKAZI SPOSOBNOSTI GOSPODARSKOG SUBJEKTA 47

- 4.1 U slučaju određivanja sposobnosti za obavljanje profesionalne djelatnosti primjenjuju li se u postupcima javne nabave odredbe ZJN-a ili odredbe drugih zakona Republike Hrvatske 47
- 4.2 Postupa li naručitelj zakonito ako propiše, kao sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti, dokazivanje registracije za obavljanje djelatnosti koja je vezana za predmet nabave 48
- 4.3 Može li se kao uvjet sposobnosti za obavljanje profesionalne djelatnosti tražiti da gospodarski subjekt mora biti registriran za djelatnost iz članka 220. stavka 3. Zakona o vodama 50
- 4.4 Smije li naručitelj kao uvjet minimalne razine sposobnosti za obavljanje profesionalne djelatnosti odrediti da ponuditelj mora biti registriran za obavljanje radova održavanja i/ili građenja javnih cesta 51
- 4.5 Smije li naručitelj kao uvjet sposobnosti za obavljanje profesionalne djelatnosti odrediti da ponuditelj mora biti registriran za obavljanje djelatnosti građenja 53
- 4.6 Može li naručitelj zahtijevati da je gospodarski subjekt registriran za obavljanje djelatnosti građenja kao uvjet sposobnosti iz članka 257. stavka 1. ZJN-a, te pod uvjetom tehničke i stručne sposobnosti zahtijevati isključivo iste radove 54
- 4.7 Koja je svrha propisivanja minimalnih razina (ekonomski i finansijski) sposobnosti 55
- 4.8 Kako ocijeniti popis izvršenih radova ako je naručitelj predmetni dokaz u pogledu vezanosti uz predmet nabave propisao široko, te omogućio dokazati sposobnost radovima sličnim predmetu nabave 56
- 4.9 Je li sanacija aerodromskih pista ista ili slična predmetu nabave – sanaciji cestovnih kolnika, a vezano uz dokazivanje tehničke i stručne sposobnosti 57
- 4.10 Može li se rekonstrukcija ceste izgradnjom novih kolnika smatrati izgradnjom nove ceste u smislu sličnih usluga kao što je predmet nabave 58
- 4.11 Što ako ESPD obrazac ponuditelj nije ispunio u određenoj točki, ali je dostavio dokaz odmah u ponudi te što ako dokumentacijom o nabavi nije propisan kriterij sličnosti robe predmetu nabave 59
- 4.12 Je li naručitelj pravilno primijenio materijalno pravo kad je za potrebe provjere dostavljenih podataka u ponudi zatražio potvrdu od izdavatelja dokumenta 61
- 4.13 Pitanje ispunjavanja uvjeta sposobnosti u odnosu na traženu usklađenost proizvodnje (OCL) razine A u odnosu na asfaltnu bazu 62
- 4.14 Što ako je dozvola vezana za povećanje kapaciteta asfaltne baze izdana nakon trenutka dostave ponude i otvaranja ponuda 63

4.15	Pitanje dokazivanja udaljenosti asfaltnog postrojenja koja ne smije biti veća od 2 sata vožnje od aritmetičke sredine gradilišta	64
4.16	Smije li naručitelj pod tehničkom i stručnom sposobnosti propisati da stručnjak mora biti certificiran od strane određenog proizvođača (koji je proizvođač postrojenja kod naručitelja)	65
4.17	Je li prihvatljivo traženje naručitelja vezano uz raspolaganje skladištem otpada minimalne veličine za skladište tromjesečne proizvodnje mulja od 12.000 tona	66
5	POJAŠNJENJE I UPOTPUNJAVANJE INFORMACIJA I DOKUMENTACIJE – PRIMJENA ČLANKA 293. ZJN-a	69
5.1	Ako su informacije ili dokumentacija koje je trebao dostaviti gospodarski subjekt nepotpuni ili pogrešni ili se takvima čine ili ako nedostaju određeni dokumenti, može li naručitelj zahtijevati od dotičnih gospodarskih subjekata da dopune, razjasne, upotpune ili dostave nužne informacije ili dokumentaciju	69
5.2	Je li naručitelj ovlašten temeljem članka 293. ZJN-a tražiti dostavu dokaza u odnosu na slanje i zaprimanje Viber poruka, ako je tehničkim specifikacijama propisano korištenje infrastrukture isključivo za slanje SMS poruka	70
5.3	Može li naručitelj koristiti institut iz članka 293. ZJN-a na način da traži ispravak pogreške vezane uz rok valjanosti ponude	71
5.4	Može li naručitelj u ponovnom postupku odabira nevaljalu ponudu učiniti valjanom i ponovo odabrati istog ponuditelja kao najpovoljnijeg	72
5.5	Je li dopušteno dopunjavati ponudu, primjenom članka 293. ZJN-a, koja nije udovoljavala zahtjevima iz dokumentacije o nabavi zbog nedovoljnog broja ponuđenih stručnjaka, na način da se navede dodatni stručnjak koji nije bio naveden u ponudi	74
5.6	Može li naručitelj primijeniti članak 293. stavak 1. ZJN-a i od ponuditelja zatražiti naknadnu dostavu pisma namjere koje je jedan od uvjeta za bodovanje po kriteriju za odabir ponude	76
5.7	Ako u troškovniku nedostaju umnošći jediničnih cijena i količina, smije li naručitelj temeljem članka 293. ZJN-a pozvati ponuditelja da dostavi informacije koje nedostaju	77
6	AŽURIRANI POPRATNI DOKUMENTI – PRIMJENA ČLANKA 263. ZJN-a	79
6.1	Može li naručitelj koristiti institut iz članka 263. ZJN-a na način da traži dostavu ažuriranih popratnih dokumenata – kataloga ili tehničke specifikacije proizvođača ponuđene robe	79
6.2	Može li se temeljem članka 263. ZJN-a tražiti pojašnjenje dostavljenih ažuriranih popratnih dokumenata	80
6.3	Je li ZJN-om naručitelju dana mogućnost da u postupcima javne nabave male vrijednosti, od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu, zatraži ažurirane popratne dokumente	81
6.4	Može li se u postupku nabave male vrijednosti nepostojanje osnove za isključenje utvrditi samo na temelju ESPD obrasca	82
6.5	Je li zabranjena višekratna primjena odredbe članka 263. stavka 2. ZJN-a, ako se ne radi o istoj osnovi	83
6.6	Može li se priznati certifikat vezan za raspolaganje asfaltnom bazom izdan nakon otvaranja ponuda, ali se iz drugog dokumenta vidi da član odabrane zajednice ponuditelja bazu koristi kao zakupnik na neodređeno vrijeme od datuma prije otvaranja ponuda	84
7	PREGLED I OCJENA PONUDA	87
7.1	Naručitelj je u postupku pregleda i ocjene ponuda obvezan pregledati dostavljene ponude u skladu s uvjetima i zahtjevima iz dokumentacije o nabavi	87
7.2	Naručitelj ne smije odabrati ponudu ponuditelja koja nije sukladna traženim uvjetima iz dokumentacije o nabavi	88
7.3	Naručitelj je obvezan pregledati ponude samo na temelju uvjeta i zahtjeva iz dokumentacije o nabavi pri čemu ne smije postrožiti uvjete pregleda i ocjene ponuda	89
7.4	Mogu li se kontradiktorne odredbe dokumentacije o nabavi u pregledu i ocjeni ponuda tumačiti na štetu ponuditelja	90

7.5	Može li ponuditelj (u ovom slučaju proizvođač) za potrebe postupka javne nabave ponuditi i proizvod koji se ne nalazi u serijskoj paleti proizvoda	92
7.6	Dovodi li se u pitanje zakonitost odluke o odabiru ako je odabrani ponuditelj propustio u uvezu ponude navesti da je bankarska garancija prilog ponudi (op. bankarska garancija dostavljena je naručitelju u roku)	93
7.7	Je li od utjecaja na zakonitost odluke naručitelja činjenica da jamstvo za ozbiljnost ponude odabranog ponuditelja traje kraće od zahtjeva za njegovom valjanosti iz dokumentacije o nabavi	94
7.8	Što ako je ESPD obrazac od strane ponuditelja dostavljen samo u pdf obliku	95
7.9	Ako je naručitelj propisao elektroničku komunikaciju s ponuditeljem, je li mogao dostavljene dokumente u papirnatome obliku prihvati kao valjane	96
7.10	Što ako naručitelj kao dio zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda nije objavio ažurirane popratne dokumente koje je preuzeo putem EOJN-a RH	97
7.11	Što ako žalitelj pogrešno zaključuje da su usluge oslobođene od plaćanja PDV-a, pa usluge nudi po višoj cijeni	97
7.12	Da li je naručitelj povrijedio odredbe ZJN-a time što je prihvatio ponudu s rokom plaćanja od 90 dana	99
7.13	Je li ponuda neprihvatljiva ako u njoj nedostaje rekapitulacija troškovnika	100
7.14	Smije li ponuditelj u ponudi informativno naznačiti troškove održavanja iako isti nisu obuhvaćeni predmetom nabave i nisu uključeni u cijenu ponude	101
7.15	Mora li naručitelj od ponuditelja zahtijevati objašnjenje izuzetno niske ponude i stavke troškovnika od 0,00 kuna	102
7.16	Je li nezakonito postupanje naručitelja ako donese odluku o poništenju nakon isteka roka od 30 dana od nastanka razloga za poništenje	103
7.17	Predstavlja li nepoznavanje prava o zakonskoj odredbi koja je bila na snazi u vrijeme pokretanja i tijekom postupka javne nabave, okolnost koja bi opravdala poništenje postupka javne nabave	103
7.18	Smatra li se donesena presuda VUS-a koja poništava rješenje DKOM-a uz okolnost da je već izvršen dio radova po ugovoru o javnoj nabavi, ispravnom osnovom za poništenje postupka javne nabave sukladno članku 298. ZJN-a	104
7.19	U kojem slučaju postoji osnova za poništenje postupka temeljem članka 298. stavka 1. točke 2. ZJN-a	106
7.20	Može li, temeljem odredbe članka 153. stavka 4. točke 3. ZJN-a, biti odabran ponuditelj koji nije potpisao prvotni okvirni sporazum	107

8 ISPUNJAVANJE POSTUPOVNIH PREPOSTAVKI ZA OSTVARIVANJE PRAVNE ZAŠTITE U POSTUPCIMA JAVNE NABAVE I SUDSKA ZAŠTITA 109

8.1	Pravo na žalbu nije instrument koji se može upotrijebiti za zaustavljanje ili sprečavanje provedbe postupka javne nabave	109
8.2	Za koje poslove DKOM nije nadležan kao žalbeno tijelo	110
8.3	Je li ugovor, koji naručitelj sklapa s gospodarskim subjektom radi zajedničkog pružanja usluga trećoj strani, ugovor o javnoj nabavi	111
8.4	Odlučuje li DKOM o naknadi troškova žalbenog postupka ako u postupku vrijednost predmeta nije procjenjiva	112
8.5	Snosi li naručitelj troškove žalbenog postupka ako žalitelj ne uspije sa žalbenim navodima, a DKOM utvrdi bitnu povredu postupka	113
8.6	Koliko iznosi naknada za pokretanje žalbenog postupka ako je predmet nabave podijeljen na grupe	114
8.7	Što u slučaju da žalba ne sadržava dokaz o izvršenoj uplati naknade za pokretanje žalbenog postupka	115
8.8	Može li žalitelj osporavati točku koja je ocijenjena zakonitom ranijim pravomoćnim rješenjem DKOM-a	116

8.9	U kojem roku se izjavljuje žalba u otvorenom postupku javne nabave u odnosu na sadržaj izmjene dokumentacije o nabavi	116
8.10	Računa li se rok za izjavljivanje žalbe na izmjenu dokumentacije o nabavi od dana objave izmjene dokumentacije ili od dana objave obavijesti o ispravku	117
8.11	Ima li ponuditelj u postupku javne nabave pravni interes za dobivanje ugovora o javnoj nabavi ako cijena njegove ponude prelazi osigurana sredstva naručitelja	118
8.12	Jesu li ispunjene pretpostavke propisane člankom 401. stavkom 1. ZJN-a za podnošenje žalbe ako žalitelj (ovdje tužitelj) u žalbi nije osporavao utvrđenje naručitelja vezano za nepravilnosti njegove ponude odnosno razloge odbijanja ponude	118
8.13	Ima li pojedini član zajednice ponuditelja pravo na izjavljivanje žalbe ako je ponudu naručitelju podnijela zajednica ponuditelja	120
8.14	Ako podugovaratelj izjavi žalbu, hoće li ona biti odbačena	120
8.15	Postoje li pretpostavke za vođenje sudskog spora, u slučaju da je žalitelju usvojena žalba u žalbenom postupku i upravna stvar je riješena u njegovu korist	121
8.16	Postoje li pretpostavke za vođenje spora u slučaju kad DKOM postupi u skladu sa žalbenim zahtjevima, te se osporenom rješenjem ne dira u pravo ili pravni interes tužitelja	122
8.17	U slučaju kada se pobijanim rješenjem tuženika (DKOM-a) ne dira u pravo ili pravni interes tužitelja, tužba će, na temelju odredbe članka 30. stavka 1. točke 2. Zakona o upravnim sporovima, biti odbačena kao nedopuštena	123
8.18	Kako će VUS odlučiti ako je tužitelj u novom žalbenom postupku ponavljao navode iz prethodnog postupka, odnosno ako ne osporava radnje naručitelja u ponovljenom postupku pregleda i ocjene ponuda	123
8.19	Može li žalitelj (tužitelj) u žalbenom postupku i sporu isticati prigovore o kojima je već u prethodnom žalbenom postupku odlučeno	124
8.20	Koji datum je mjerodavan za ocjenu pravodobnosti tužbe	125
8.21	Koji je zakonski rok za podnošenje tužbe	126
8.22	Je li za ocjenu pravodobnosti tužbe relevantan dan kada je tužba upućena poštom preporučeno ili dan zaprimanja tužbe	126
8.23	Što ako je tužba podnesena prije isteka roka od 8 dana od dana javne objave rješenja DKOM-a, odnosno prije nego je rok za podnošenje tužbe počeo teći	127
8.24	Što u slučaju da tužitelj podnese tužbu brzovjom	128
8.25	Mogu li stranke tražiti naknadu troškova upravnog postupka u situaciji gdje je naručitelj poništio postupak javne nabave nakon što je podnijeta tužba, a što je i bio tužbeni zahtjev	129
8.26	Može li tužitelj povući svoju tužbu i što se potom događa s upravnim sporom	130
8.27	U slučaju povlačenja tužbe, upravni spor se obustavlja	130